

COMO AGUA PARA CHOCOLATE

La película empieza al final del siglo XIX pero la historia general ocurre a principio del siglo XX. Al rededor de la Revolución Mexicana. Según la tradición mexicana la hija menor de la familia no puede casarse porque su deber es permanecer al lado de su madre hasta que ella muera. Esta tradición se practica en la casa de Mamá Elena la cual tiene tres hijas: Rosaura, Gertrudis y Tita. Mamá Elena es una mujer inflexible y dominante. Al crecer sus hijas ella quiere seguir dominándolas. Tita, la hija menor, conoce a Pedro y ambos se enamoran. El decide pedirla en casamiento pero Mamá Elena rehusa darle a Tita como esposa y le ofrece a Rosaura su hija mayor. Pedro acepta la propuesta de Mamá Elena. Según él esa es la única manera para estar cerca de la mujer que ama-Tita. Esta situación le causa tristeza a Tita y a través de su cocina sus sentimientos y emociones son transferidos a aquellos que la comen. Poco a poco la cocina se convierte en un intermediario entre Tita y Pedro.

Pedro y Rasaura tienen un hijo y Tita lo cría como si fuera suyo. Sin embargo a los meses Mamá Elena decide que Pedro, Rosaura y el bebé se vayan a vivir a Texas donde tendrán acceso a medicina y doctores. Lo hace para separarlos porque Mamá Elena sospecha que ellos tienen una relación amorosa. La separación de Tita le causa la muerte al bebé porque ya no tiene quien le dé leche materna. La muerte del niño le causa un desequilibrio mental a Tita. Cuando Tita se va se lleva su enorme cobija que ella ha tejido y representa sus noches de vela por Pedro. Durante muchos meses Tita no habla y está en su propio mundo. Cuando su criada y amiga de infancia Chencha le lleva un caldito de cola de res Tita sorprendentemente empieza a hablar. Regresa al rancho para el entierro de su madre y una vez más se reúne con Pedro. Luego Rosaura y Pedro tienen una hija-Esperanza quien como Tita también le gusta la cocina. Rosaura quiere seguir la misma tradición con su hija pero Tita ha decidido romper esa tradición.

Pöytään ja vuoteeseen meksikolaiseen tapaan

TÄNÄÄN

Suklaata ihollani (Como agua para chocolate, Meksiko 1992) alkaa 1895 Rio Grande -joen rannalla. Ollaan Mama Elenan talossa. Jotakin koomista ja traagista on lupa odottaa jo ensihetkinä.

Elokuvan alussa syödään, synnytetään ja rakastetaan. Mama Elena (Regina Torne) on tuonut maailmaan kolme tytötä. Poikaa hän ei ole synnyttänyt ja siitä hän saa kuulla syytteitä. Mutta kun Elenan täytyy selvittää myöhempin yksin tyttäriensä kanssa, hän ottaa käyttöön kovia miehisiä keinuja.

Suklaata ihollani perustuu Laura Esquivelin kirjaan *Pöytään ja vuoteeseen*, josta tuli vuoden 1989 jälkeen yllättävä myyntimehestys niin Meksikossa kuin Yhdysvalloissa. Monissa muissakin maissa Esquivelin raikasta kirjaa on luettu mielellään.

Laura Esquivel teki kirjastaan elokuvakäsikirjoituksen. Meksikon tunnetuin nykyohjaaja Alfonso Arau tuli ohjaajaksi. Hänen tragikoominen draamaelokuvansa on kirjan tavoin täynnä kuumaa rakkautta, elämäniloa, humuoria pilkettä ja – ruokakulttuurin ekssoottisia muotoja.

Suklaata ihollani avaa päiväkirjan sivut. Vuodesta 1895 ede-

tään aina 1930-luvulle. Elokuvan kertoja on Mama Elenan nuori tytär Tita (Lumi Cavazos), joka rakastaa salaa komeaa Pedroa (Marco Leonardi). Pedro on luvattu vanhimmalle sisarelle Rossauralle (Yareli Arizmendi) eikä perheen tradition mukaan nuorin tytär saa mennä naimisiin, vaan hänen täytyy pitää huolta ikääntyvästä äidistään.

Suklaata ihollani on mustasukkaisusdraama, välkehtivä kertomus onnesta, jonka joku saa ja joka toiselta aina evätään. Alfonso Araun elokuva virittyy aistillisesti sänkyjen ja pöytien ääreen. Kynttilät palavat, tunteet roihuavat. Rakkaudella ja kuolemallia on jotakin yhteistä.

Rio Granden varren naisten talossa tehdään koko ajan mitä ihmellisimpiä kastikkeita, salaatteja ja mausteita. Seksuaalisuus värisee joka puoelia, sillä Tita on päättänyt tehdä niin pakahduttavia ruokia, että intohimo lopulta siirtyy Pedronkin sydämeen.

Suklaata ihollani -elokuvassa Meksikon perinteet nousevat maan povesta tai haittuvat aurion valoon. Näyttelijät ovat tässä mukana niin ruokapöydän nautinnoissa kuin rakkauden ihmellisissä huoneissa. TV 1 klo 22.15. Pit. 109 min.

MIKAEL FRÄNTI

